

CALOSTRA

*** ANY QUART NÚM. 16! ***

QUINZENARI POPULAR

INCA, 1 D'OCTUBRE DE 1911 ***

Enfermedades de las plantas y especialmente las del almendro

HORMIGAS

Las hormigas, que hacen vida social, destruyen el leño, las yemas y el fruto. El daño lo causan de dos maneras. Construyendo los nidos en el interior del tronco y favoreciendo el desarrollo y multiplicación de los insectos que dañan á los frutales.

Para el ataque directo, 1.º van destruyéndose las hormigas á medida que salen del nido. 2.º Vertiendo agua hirviendo, ó mejor, petróleo emulsionado con jabón y agua. 3.º Descubriendo los nidos que están en el suelo, con una arada, y echar dentro cal viva y agua, después se tapa con la misma tierra. Se desarrolla gran calor y las hormigas mueren. 4.º Introducir Sulfuro de carbono en el nido y mueren.

AVISPAS

Tres especies de avispas existen en nuestros climas: La *Galica* que hace sus nidos por medio de una especie de papel gris semejante al que fabrica la avispa común y que pega á una rama.—Ataca las flores y los frutos de todas las plantas.—Remedio recoger los avisperos y quemarlos.

Avispa común: Sajatera en Mallorca.—Construye avisperos capaces para 16.000 insectos bajo tierra.—Se alimenta de los pegos azucarados.

Para destruirlas se hace una gran hoguera sobre su nido para que las asfixie.

Avispa Crábro.—Esta es la mayor de todas.—Auida en los troncos carcomidos de los árboles y es la mayor de todas. No existe en Baleares.

Avispa Germánica. Esta existe en Mallorca y es la 2.ª en tamaño. Figura en la colección de insectos existente en el Instituto de Palma.

PULGÓN DEL ALMENDRO

He aquí el más terrible enemigo del almendro. Los daños que causa al agricultor aumentarán á medida que aumente la intensidad de su cultivo. Precisamente este año se ha desarrollado en la primavera, porque le han sido altamente favorables las condiciones de humedad y temperatura, que solamente hallaba en el otoño, los años anteriores.

El año pasado (1910) tuvo la enfermedad tal recrudecimiento que por doquier, aun en los almendrales que no habían sido atacados

aun, lo pudimos observar intensamente.

En el invierno busca este enemigo sitios donde guarecerse, en las rendijas de la corteza, en cualquier grieta desde la cúspide á la base de la copa, en el tronco y en donde quiera que halle seguridad para extender la especie.

El hombre debe atacarle en el invierno cuando el árbol no está provisto de hojas y después de haber quedado á la corteza la parte fungosa, para que el líquido antiséptico pueda llegar al enemigo y destruirlo, después se lavan con pulverizador todo el árbol para que no quede ningún pulgón, lo que es difícil, pero al menos que queden muy pocos.

La solución que da mejor resultado es la de jabón blando disuelto en agua al tres por ciento.

Lo mejor sería que en invierno se cepillara el almendro una vez pulverizado y después repetir la pulverización.

Ya se que vosotros no creereis en esos cuidados extremos para combatir el enemigo que nos causa mayores daños; yo que conozco el almendrícola por haber estado en contacto con él durante muchos años, cuando investigaba las leyes del cultivo del almendro, puedo aseguraros que tomará muy pocas precauciones y la enfermedad se extenderá prodigiosamente.

Por otra parte, nuestra legislación no nos dà medios para obligar al agricultor desidioso á que se defienda y nos defienda de esta plaga, y ante la anarquía resultará que se verá, muy reducida nuestra riqueza almendrícola. Y realmente es una lástima porque nuestra provincia es una de las que, entre las españolas, tiene mejores condiciones para este cultivo del almendro. Pero vosotros diréis ¿Porque no se obliga por una ley á perseguir el Pulgón? Esto sería largo y difícil. No se obtendría nunca.

Otra de las causas que contribuyen á la propagación del Pulgón es la corta distancia á que se hacen las plantaciones. Siempre conviene, para dificultar su marcha de árbol á árbol, que no sea menor de diez metros y si es posible que sea de 12 á 14.

Y sin embargo he visto plantaciones á 2, 3, 4, 5 y 6 metros porque nuestros almendrícolas prefieren muchos árboles á pocos y bienes cometiendo el mayor disparate que pueden imaginar, porque, no solamente ayudan á la propagación del pulgón que les anula las cosechas, sino que les dispone á contraer la enfermedad de la goma que les matará

sus árboles.

Señores, el enemigo lo tenemos en casa, y hay que luchar con él, pues de lo contrario esa riqueza que vemos en la lontananza, no llegaremos á alcanzarla con nuestras manos y se desvanecerá como un sueño.

VARIEDADES DE ALMENDRAS

más notables

FANTASIA.

- 1 Del Rey.—Para mesa.
- 2 Del Batle.— id. Peladillas de Alcoy
- 3 Punta de lanza.
- 4 Souptón.—Para mesa.
- 5 Planeta.—De exportación para mesa.
- 6 Malagueña.—De mesa y exportación en verde.
- 7 Fortuna.—De mesa.
- 8 Duela.—Para confitería.
- 9 Desmay.—Para mesa.
- 10 Reyna Elena.—id.
- 11 Cantina.—id. y plantelería.

PRODUCCIÓN DE SEMILLA

- 1 Progreso.
- 2 Ponsina ó de Pons.
- 3 Canal de flor cerrada.
- 4 Verdereta.
- 5 Liana.
- 6 Murcona.
- 7 Lluch.
- 8 Victoria. Tierras frías de fondo.

Puede verse examinando esta lista que en ella figuran algunas almendras que son oriundas del mediodía de España que tienen cualidades sobresalientes. La del Batle, la Planeta, la Desmay y la Murcona que no debemos dejar de cultivar, atendida su bondad, y los altos precios que alcanzan en los mercados.—Es regular que al publicar la segunda edición del Almendro, reduzca á la mitad las cincuenta y tres variedades que contiene la 1.ª; pero la gran masa de agricultores, sobre todo los que lo cultivan en pequeño, seguirán con sus innumerables variedades cuyo estudio produce cansancio, porque se ve claramente el gran perjuicio que se causan á si mismos. En mi concepto este mal es inevitable dado el estado de cultura de tales cultivadores.

No me hago la ilusión de haber llegado á conocer todas las castas notables de estas islas.—Sin duda, con el tiempo, se irán conociendo variedades de primer orden que tienen hoy un cultivo muy reducido, y otras

que la casualidad nos pondrá de manifiesto. Para tener fama la almendra mallorquina es necesario que sean pocas las variedades que se cultivan. Y formar uno ó dos tipos y mercados para ellos.—El inglés sea tal vez el más importante.

Pedro Estelrich.

TRIST PENSAMENT...

AB MOTIU DEL SEGON ANIVERSARI DE LA MORT DE MA BENVOLGUDA ESPOSA DIFUNTA.

R. I. P.

*E's meus nins juguen a l'era
a l'ombra del Cementerí:
ella geu dins el misteri
de la tomba planyidera.*

*¿Com no aturen sos jocs d'or
recordant funesta fressa?*

*¿Com la mare no s'adressa
guaytant a sos fills del cor?*

*A dins l'esclat de la vida
l'infantesa els dols oblidat!
A n-el fossar impostat*

*res palpita..., res s'anima...
jo'n tots pens..., mon cor estima
y sufrex calladament.*

MIGUEL DURÁN.

Inca 28 Setembre 1911.

LO QUE MOS INSPIRA UN DISCURS

(D'UN MESTRE D'INCA)

III.

ALTRES MILLORES

Deyem idò que lo primer de tot que en el nostre concepte s'hauria de millorar es l'*higiene*.

D'ensà que ho publicarem hem sabut que n'hi ha molts que pensen lo mateix, y per forsa ha d'ésser així, porque les raons son massa clares per porerles despreciar.

Y voliem fer present el Sr. Gelabert una circumstancia qu'es molt important; porque encara que l'*higiene* s'ha de demanar sempre, creim que may es mes oportú qu'ara, que està posat per retgir la població un homo qu'estima l'*higiene* y en conex l'importància.

Creim ben bé qu'el Sr. Batle d'Inca estima totes ses millores que se puguen fer a la Ciutat; pero cap n'ha d'estimar tant com aquesta, dada la carrera qu'exerceix.

De tal manera que si qualcú, per exemple, mos digués que dita autoridad no sent entusiasme per l'ensenyança, ó no's gaire escrupulosa en assuntos de moralidad, noltros creuriem que no diu ve; pero no sabriem quina contestació donarli: més si mos digués que no té interès en l'*higiene*, noltros li podríem tapar sa boca diguent que tota la vida del Sr. Batle es un sacrifici fet per la salut pública; que ho son els seus estudis, 'a seva carrera, y el cuidado y mirament amb q' i'exerceix la seva professió.

Per axò dich que may es tan bona hora com ara per demandar aquesta millora.

Y junt amb aquesta en podria haver demandada el Sr. Gelabert un altre relacionada amb ella: *un hospital*.

Un hospital ahont estiguessen veinades y separades lo precís les dependencies necessàries per hospital y per hospici.

Perque si be es veritat que an-els pobles de Mallorca l'affecte de familia y la caritat cristiana fan que sien molt pochs els qu'han d'anar a l'hospital, també ho es qu'aqueis pochs no s'han de deixar abandonats com si no importàs gens a la població la seva sort. Per pochs que sien merexen cridar l'atenció de les autoritats, dels mestres, y de tothom: y no son tan pochs que no n'hi haja sempre qualcún qu'ho necesita. Y a Inca per hont passen y ahont concorren y acudeixen tants d'elements estranys axò es de primera necessitat.

En quant a l'Hospici, ho es per tots; y no dupti el Sr. Gelabert, que si a Inca se poren trobar pobres a qui oferir carn y arrós a só de música en dies extraordinaris; també se trobarien pobres y malalts a qui socorrer cada dia amb llimosnes menos aparatoses segurament, pero no menos ben aprofitades.

A pobles que no son tan importants ni tan grans com Inca en saben trobar.

Y tant com totes aquelles o mes que totes aquelles podria el Sr. Gelabert haver demandada un altre millora de carácter moral y material al metex temps y es: *que a Inca no se jugás del modo que se juga*.

Perque segons les notícies qu'hem llegides en la prensa inquera, y segons les que se senten en mitx del carrer, el joch a Inca está a l'orde del dia, y se falta a la lley d'una manera escandalosa.

Y al paraxer no es un o altre cas aislat, que ja seria un mal, sino que se repetexen amb tanta freqüència, que se pot dir qu'es continuament, a un lloch y a un altre, y la gent veu que no si posa remey; y com que no veu les causes porque no se n'hi posa, comensa a fer comentaris ben atrevits.

Per exemple, el que llegiem a un periòdich, segons el qual se deya que los guardies civils estaven privats d'entrar a certes cases de reunió (tavernes y casinos) porque els jugadors no haguessen de tenir el maldecap de vetlar, o l'intranquilidat de si los hi trobarien; y el que llegirem mes tard segons el qual apenes si se dona conta als tribunals de casi cap infracció de la lley, y axò s'escrivíà als metegos dies que hi havia haguda una brega seria per cuestions de joch, y tothom havia callat.

Aqueis comentaris donen peu a altres que se fan després un poc mes d'amagat, pero que los fa la multitud, inclinada sempre a juzgar malament, com el dir: que perque no volen privar de jugar a certis senyors, ni al casino ahont se reuneixen, comporten que juguin els altres; que l'autoritat té part en les ganancies de les cases de joch y per axò fa com que no veurer que se jugui, y altres per l'estil.

Ja pensam noltros que tots aqueis comen-

taris vertaderament absurdos no se podrien justificar d'un modo serio y formal, creim que no se presentarien les proves per demostrarlos; pero a n-els ulls del poble están fundats, fins a un cert punt, en la circumstància de veurer que, no se posa remey a un mal tan grave.

De les tristes consequencies del joch per la bossa dels particulars, y per les seves famílies no hi ha que parlarne; de la depresió moral qu'aquest vici produex en els qu'en son víctimes, tampoc no'n parlam ara; axò es prou conegit y no creim necessari insistirhi; però volem cridar s'atenció sobre la manera com el joch compromet el bon nom d'Inca.

Perque a Inca hi acudexen cada dia vendors que hi duen els seus gèneros, y compradors que hi van a cercar lo qu'han de menester. Uns y altres aumenten moltíssim el dijous, dia de mercat; y aquest dia s'hi donen cita els comerciants y mercaders y amos de casi tota Mallorca.

Idò bé: ¿quin afecte ha de fer fora d'Inca el que puguen dir que hi es anat un venedor de Muro, o de Sa Pobla, o d'onsevuya, y que després d'haver feta una venta regular li han *pillats* els dobbés a sa casa de joch, y s'en torna a ca-seva sense els gèneros, y sense els dobbés qu'eren el pa de sa família?

Quin afecte ha de fer el que sapin qu'un mercader, o un amo venut per armarse de bestiar, son entrats a una taverna abans de fer ses compres y tentats pel joch han comessat y han perdut tot el capital que duyen y se'n tornen sense els dobbés ni les compres? ¿Han d'estar contentes les seues esposes de que tornin el dijous sigüent?

¿Qu'han de pensar d'una ciutat ahont venen els fiys dels agricultors per enterarse dels preus del mercat, y s'enteren de qu'en fulano y en mengano son uns habils jugadors y les han buidades ses butxaques?

No ha cap dupte que l'impressió ha d'esser desastrosa; y se donen casos de pares que van ells a Inca, perque no volen exposar els seus fills al perill: y si aquixa opinió s'extén, es ben cert que no passaria molt de temps sense qu'el mercat s'en resentís ferm?

De consiguent urgeix que per moralidad per cultura, per prestigi y per conveniencia material se posi remey á n'aqueix mal.

¿No ho troba el Sr. Gelabert qu'es precisa aquixa millora?

Dr. X.

(Seguirá)

Lo mon Francisca

*Aquell qui suplantarà en son trono á Lucifer,
lo mon de França prenia,
d'Italia prenia'l ser,
d'Espanya una terra nova
que un Terciari li troba.
Qui per fra qui per germà
tot lo món és franciscà (*).*

(*). Aqueix adagi se formaria en temps de la major espansió de la Ordre, que en 1624 arribà a comptar en setres branques d'observants, conventuals y caputxins, 213,000 religiosos y 73,000 monjes, segons Alzola.

*L'Amèrica per Marchena,
per Isabel y Colon,
tres anells de la cadena
que lliga à Europa'l Nou Món.
La concepció Immaculada
ne fà nostra Espanya amada.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà.*

*Fundà Ignaci terciari
de Jesús la religió;
Lull ne duya'l vestuari,
Sant Domingo lo cordó;
la seràfica Teresa
n'eretà l'ànmia encesa.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà.*

*L'encès Francisco de Paula,
l'humil Sant Joan de Déu,
han inflamat en exa aula
cada hu l'exèrcit seu.
De Caritat les germanes
ab Paul són franciscanes.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà*

*De Margarida Maria
Francesch era'l guindor
quan als homens repartía
lo dolç fruyt del Sagrat Cor.
Dels petits és lo monarca,
dels pobrets lo patriarca.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà.*

*Al Dante l'en fà l'idioma,
á Alonso Cano'l cisell,
á Lope l'en fà la ploma,
á Fra Angèlich lo pinzell.
Del seiàfich hort són palmes
Lleo Tretze, Pio y Balmes.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà.*

*De Francesch és Palestina,
Jesús li dona per dot:
sots la pobreza divina
tal tresor mejerà pot.
Del llagat Cruciferari
són Bethlem, Sion y'l Calvari.
Qui per fra qui per germà,
tot lo món es franciscà.*

JACINTO VERDAGUER.

La Revolució d'Espanya

En tota Espanya s'han suspeses les garanties degut a que la vaga general que s'es alsades a Bilbao, Barcelona, València i moltes altres províncies de la nació es de caràcter revolucionari.

Hi ha llagues moltes incontrades entre l'exèrcit y los revolucionaris, y morts y ferits a balquena. A Barcelona s'ha descobert un complot anarquista, dirigit per un comitè executiu que duya les males intencions de matar En Weyler y En Pi i Martínez, pégat foc a cases de banca y passar a foc y, a sanc tot lo que los vengueren devant.

Per milèssima vegada a nostros republicans el sir los ha sortit per la culata.

Se son tancats alguns milanars de revolucionaris. Nostro govern seguint l'actitud inòdiga de sempre dexa alloure els principals directors del moviment revolucionari: En Penezagua, En Pau Iglesias, En Soriano y altres.

¡Ves que té que veure que culti fruys revolucionaris en algunes províncies, els qui dexa sembrar llevar anarquista en tot Espanya!

May hem vist que fassin pomes els magraners!
¡Oh la llògica dels governants!
Un bon *mea culpa* toca a n-En Canalejas.

Cataclisme del "Liberté,"

Entérate suposam a nostros lectors de la gran desgracia marítima sucedeida a Talón de França. Un buc de guerra que fa uns 4 anys costà 40 milions ha quedat destruit completamente per cinc formidables explosions ocasionades per un foc devorador. Trecents cinquanta homes de sa adotació e-hi han colat desesperadament la vida, y 100 a n-els bucs veynals sols dels esquits, quedant també bona part de la Esquadre en grosses averies.

Dijen que aquesta desgracia equival a una guerra perduda.

En tot el món se fan comentaris sobre les causes que puguen haver produït ta! cataclisme y no arriben a aclarir com puga esser que dius poc temps hagen fet uy *Janne y Liberté* estant a n-el port y sense maniobrar.

Nostros no volem esser més ni tant entesos com els grans homes que cerquen averiguar aquest fet; però recordam haver llegit que se privà a la Marina Francesa al rendir la bandera nacional el Dijous y Diverses Sant; recordam la suspensió a n-el exèrcit y Marina del sacerdot catòlic y les grans apostasies nacionals de França, y casi estam per dir qu'hem afinada la clau d'aquesta gran desgracia.

No va treure tant en net la França del bens presos a les ordes religioses com en dues hores ha perdut.

Deu pot més que tots.

Cronicó d'Inca

Setembre de 1911.

Dia 18.—Hermosa y magnifica resulta la festa de les Religioses franciscanes dediquen a les sagradas llagues del S. P. Sant Francesc. Mossen Joseph Auba hi ha cantat la poesia enamorada del gran Poeta d'Umbria dins un esclat de fervor y entusiasme Franciscà.

Dia 21.—El bessó puja fins a les 105 pessetes el quintà. Figues seques s'en presenta una gran plassada pagantse a tot preu, segons el panyo, les bones arriben a 13 pessetes el quintà haventhi algunes partides marilla a 15 y 16 pessetes.

Dia 20.—Arriba la primera bagonada de fumada química a conta de la Caja Rural Obreros Catòlicos d'Inca, y ben aviat n'arribaran dues bagonades més a causa que tenen pressa porque son de bona qualitat y sense metàfora.

Dia 22.—Preuen ordes menors a la capella del Palau els seminaristes d'Inca D. Joseph Aguiló y D. Miquel Fuster.

Donam l'enorabona més coral a nostros amics y a ses respectives famílies, pregant a Deu Nostro Senyor que les don balquena de bendicions per seguir avançant la vocació eclesiàstica.

—El vespre, se presenten a la Casa consistorial una trentena de comerciants a protestar devant el Batle de que les obliguin a observar el descans dominical.

No poden aprovar que se protesti a favor del rompiment d'una llei Divina y humana. Si ells se consideren perjudicats que protestin y treballin perque se observi sa llei a totes les tendes dels altres pobles que venen. Que protestin que se fassin tancar les botigues y se comporti que'l sabater y ferrer y altres oficis treballin tot lo dematí y qualcun a la via pública.

Dia 27.—Torna haverli a la Sala protesta de comerciants, quexantse alguns que a Inca no hi ha sane, perque no mouen un boli, per-

que'l protestants apesar dels esforços de qualquú sien tant pocs.

Es que a Inca també n'hi ha molts que volen l'observació de sa llei encara que sien perjudicats una mica.

Dia 28—Es dijous y el bessó ha devallat a 102 pessetes el quintà. Torna haverhi una gran plassada de figues seques. Els compradors estan empenyats a baxar el preu que retgiren dijous passat y els venedors no amollen, no fentse cap barrina fins tart ferm que se pagaren a 14 pessetes y 14 y mitja.

Dia 29—Mos trobam en temps de plena verema. Se paga la verema de 10 a 16 pessetes la somada segons se classe.

Hem sentides cantar a n-els tats de vermadors que venien del treball cansons ben lleitges honrant la cultura de la ciutat del progrés.

Dia 30—De dia 6 d'aquest mes que mori Mn. Meteu Más no hi ha aguda cap defunció. Deu vulga que estiga la mort molt de temps demunt sa perera.

—El temps que escrivim s'està celebrant els divins oficis de la festa de San Jeroni a la Iglesia de les Monjes tancades predicanhi el Rvt. Pare Cerdá, Superior de Franciscans.

—El Cronista.

Actes Religiosos

A Sant Francesc se solempnizará la festa d'aquest Patriarca.

Dia 3 d'Octubre, a les 6 y mitja de la tarde de solemnes completes ab nostro A. P.

Dia 4, a les 7 missa de Conunió General pels Terciaris.

A les 9 y mitja tercia cantada, seguintse la missa major predicant Mn. Rafael Ramis, Vicari de Lloseta y cantantse la missa del Mestre Auli.

A les 6 y mitja de la tarde, després d'haver esposat N. A. y resat el rosari, se cantarà el tresagi, se farà l'escrissi de la mort de Sant Francesc y totd'una plàctica per l'orador del matí, acabantse ab l'adoració de les llagues del Sant Patriarca y la bendició del Santíssim.

Desd'el primer dia d'Octubre se farà el Mes de Sant Francesc totes les nits, després del rosari y l'espousició de N. A.

A la missa primera y a les 7 també durant una missa se resarà el rosari.

A SANT DOMINGO

Tot el mes d'Octubre a la missa primera, y entrada de fosca ab N. A. P., se farà l'escrissi del Santíssimi Rosari.

A LA PARROQUIA

També a la missa primera y a la de les 6 y mitja se resarà el rosari, acabantse el salteri entrada de nit ab N. A. P.

† Nostros Amics Difunts

Dia 6 de Setembre morí a n-aquesta Ciutat Mossen Mateu Más, capellà del Regiment d'Inca, després de rebuts els sagaments y y haventse preparat piadosament per morir.

El bon Sacerdot era natural de Montuiri y tenia a Inca moltes simpaties pel seu caràcter bondatós y virtut agrissolada, principalment del exèrcit a qui edificava en los seus exemples y consells.

Que'l Bon Jesús tenga a la gloria l'ànima del seu sirvent; y per si a cas estava en estat d'espiació, axequeui tots ells qui'l conequeren y l'estimavem en vida ferventes oracions a n-El Senyor per lo seu etern descans.

Rebia la seua germana religiosa del convent de Sant Bartomeu y demés familia, una paraula de condol de la Direcció de *Ca-Nosta*, que de veres nos asociam a la seua planidura y justa aflicció.

Cultura Popular

L'AUFAUS EN LA ALIMENTACIÓ

DELS PORCHS

L'aufaus es un excelent ferratje pels porchs.

La condició essencial del aliment vegetal està en la cantitat de proteïna que conté, perquè eixa substància es la base de les combinacions albuminoïdeas. Y l'aufaus es tant ric en aquells sentit, que, donantne als porchs ab una petita cantitat de mill, blatdemoro, farina de 4.ª, etz. produeix resultats magnífics.

Lo camp sembrat d'aufaus no's pot deixar pasturar pels porchs durant los dos anys primers, perque té les arrels poch fordes.

En un tros de 45 àrees s'hi poden criar 10 porchs, donantlos mitja raccio de grà, y en 9 mesos arriben a 80 Kilos.

L'aliment vert pels porchs no es tant estimat com convendria. Si les truites poden pasturar l'aufaus, se nota desseguida en los gordins, los quals son molt més grossos y ufano-sos.

Com hem dit, convé combinar ab l'aufaus la raccio de blatdemoro ó altres grans; puis si be aquell es ric en proteïna, en canbi es-tà faltat de midó y de grassa, elements indis-

pensables per engrejar los porchs.

La Escola agrícola del Estat de Kansas (Estats Units) ha demostrat pràcticament la ventajosa que es aquella doble alimentació dels porchs.

(De la «Revista Agricola d'Urgell»)

LLIBRERIA

Derreres Obres Rebudes

LOS ORIGENES

del Cristianismo per Monsenyor Le Camus Bisbe de La Rochela y Saintes, traducció de la 7.ª edició Francesa pel Dr. D. Joan B.^a Codina y Formosa, Pvre.—6 toms—l'obra rica-ment enquadernada 48 ptes.

S'està preparant un tom seté que aviat sor-tirà a llum.

ENCICLOPEDIA

Jurídica Espanola—Primer tom—Es una obra que està editant la Casa Seix de Barcelona de consulta, doctrinal, que tinguent la forma de diccionari, facilment permet el seu rápid exàmen, abarca y registre totes les disposicions vigents del Dret en ses rames (Administratiu, Canònic, civil (general y foral) His-zenda pública, Dret internacional (privat y públic), Mercantil (marítim terrestre) Mili-

tar (de guerra y marina), Penal, Polític, Pro-cessal, Social etz. y, escrupulosament selec-cionada, extractada y ordenada, la jurispru-dencia (civil, criminal y administrativa) esta-blida pels tribunals superiors, Presidència del Consell, Direcció general dels Registres Ci-vil y de la Propietat y del Notariat, y demés entitats que d'un modo general, permanent y obligatori tenen que interpretar y aplicar les disposicions sortides del poder legislatiu.

Compren per lo mateix, en la seua part práctica, desde la constitució del Estat y Cò-dics fonamentals (Civil, de Comers, de Ju-sticia militar, penal, etz.) Lleys orgàniques (Hi-potecaria reformada, Municipal, Provincial, del Notariat, del Poder judicial, del Registre, Civil, etz.) y demés lleys de caràcter general, fins els Reals decrets, Reals ordes, Regla-mens, Circulars y Instruccions.

En quant a la part doctrinal, s'es procurat que no falti en ella les modernes orientacions de la ciència jurídica en les seues relacions ab la Sociologia y la Antropologia criminal y tots els estudis que venen axampliar la mete-ria.

La Casa Seix, promet que cada dos mesos publicarà un tom, poc més o manco, de ma-nera que dins dos anys afavorits creu que po-drà quedar completa la publicació de l'obra.

El preu de cada tom es de 15 pesetes en rústica. Enquadernacions ne fan de tres cas-tes: de 5'00, 2'50. ptes. De enquadernar costa 1'50 1'00 pesetes.

A n-aquesta Llibreria s'hi poden suscriure al contat y a plazos.

LLIBRERIA "LA BONA CAUSA,"

d'En Miquel Durán Seurina

Propaganda Catòlica

Hi ha devocionaris, manuals de meditació, tractats de mística anys cristians, contravòrcia religiosa, doctrines y obres catequís-tiques de diferents autors, fulletes propies per repartir als actes del culto catòlic y... relacions amb les principals llibreries religioses d'Espanya y estranger.

Ensenyansa Primaria

Encyclopedies, llibres de lecra de fàcil y difícil d'elletreg, ma-nuscrits de distins autors, llibres de premis y coneixements útils, carteres y porta-llibres, plagues petites y grosses en paper su-perior, plecs llisos y litografiats, plomes, lapiceres: un de tot, bò y ba-rato.

Secció de dibuix

Capses de compassos baratíssimes, escuadres, regles, lapiceres de colors, gomes, quaderns de dibuix, en especial els mètodes de Pelfort, Ferrer y Humbert, plagues quadriculades per copiar &c.

Novetats

D'aquelles qu'es fan lletgir, que daliten y moralissen, que poden correr descansadament en mans de l'innocència, d'autors de tant pura ortodoxia com el P. Coloma y Schmid.

Targetes postals

La pornografia no entera nosaltres mostradors y àlbums tipos, pa-satges, marines, vistes perspectives demandau.

Estamparia

Ne tenim un floret de grosses y petites que vos veureu embara-sats per triar tan hermosos son.

Sobres y papés per cartes

Retrats, en blanc, de dol, a la pasta, casi regalats. Y qui no heu creu que hi venga a cercarne y trobará per vuitanta céntims, cent fulls o cent sobres qu'en poden fer escriptures de notari.

Carrer de la Murta, 5, INCA

ALMACENES MONTANER

SINDICATO 2 a 10 Y MILAGRO 1 a 11

PALMA

Pañería, Sastrería, Novedades, para Señora y Caballero, Camise-ria, Lencería, Mantelería, Confección de blanco, Géneros de punto Estatuaria Religiosa, Plata Meneses, Medallas, Rosarios, Objetos para Regalos, Efectos Militares, Uniformes, Gorras, Espadería, Cor-batería, Tapices, Alfombras y Corinajes.

EN LA SUCURSAL "CAN BITLA,"

ROPAS HECHAS Y SASTRERIA ECONOMICA